

Meghívó

a VEAB Kézművesipar-történeti Munkabizottság műhelybeszélgetésére
2020. október 28.

Tisztelt Kollégák!

Az MTA VEAB Kézművesipar-történeti Munkabizottság tisztújítását követően felmerült az igény a magyarországi kutatások jelenlegi állapotának, helyzetének felmérésére. Amikor 2001-ben a Munkabizottság X. szimpóziumát tartotta, annak tagjai – érezhetően egy nemzedékváltás kapcsán – számot vetettek az előző harminc év történéseivel, eredményeivel, és igyekeztek kijelölni a további kutatási irányokat. A kézművesipar-történeti kutatásokat a gazdaságtörténettel már akkor is sok szál kötötte össze, míg a társadalomtörténet szempontjából a szimpózium módszertani megújulást és interdiszciplináris együttműködést sürgetett. A nemzetközi trendeket is figyelemmel kísérve az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy a kézműves- és ipartörténeti kutatásokat – legyen szó akár a néprajz, a történettudomány, a muzeológia vagy más tudományágak munkájáról, ezen belül mind a tárgyi, mind az írásos források feltárásáról – alapvetően továbbra is célszerű lenne hangsúlyosan a társadalomtörténeti vizsgálatok felé orientálni. Egy újabb generáció kapcsolódott be azóta a munkába, s a szervezett kutatások keretei is megváltoztak idehaza: alapvetően fellazultak.

A források feltárása az elmúlt évtizedekben folyamatosan bővült, a történeti Magyarország határainkon kívül eső területeinek gyűjteményeiben is lehetővé vált a kutatás, ám a rendszerezés csak töredékesen történt meg. Előállt a helyzet, miszerint egyszerre, párhuzamosan kell, kellene feltérképezni és rendszerezni nyilvánosan is elérhetővé tenni (adatbázisok, virtuális kiállítások, depók) a kincset érő céhes és ipartörténeti forrásbázist, és nagy léptékekben folytatni a feldolgozást különböző szempontok szerint. A fentebb már említett nemzedékváltásnak és a tudomány dinamikájának köszönhetően olyan átfogó kérdések kerülnek előtérbe, mint például az, hogy a csoportidentitás kialakulásának milyen mintái mutathatók ki; mi jellemzi az egyes társadalmi rétegek kulturális megközelítési mintáit egy adott jelenséghez; melyek voltak a munkaerő szabad áramlásának feltételei, és hogyan befolyásolta ezeket a belső és külső migráció; milyen sikeres társadalmi beilleszkedési stratégiák jellemezték az egyént; milyen kommunikációs stratégiák, minták alakultak ki a társadalmi mobilizáció során; mi volt egy városi, falusi közösség megtartó ereje; a szociális gondoskodás hogyan épült a gazdasági, társadalmi berendezkedésre; milyen komponensek befolyásolták az egyén társadalmi meghatározottságát/identitását – a kérdések sorát természetesen még hosszasan folytathatnánk.

A Kézművesipar-történeti Munkabizottság 2020 őszén egy egynapos workshop keretében szeretné megszólítani, egymásnak bemutatni a több tudományágat képviselő kutatógárdát, különös tekintettel a fiatalokra, és felmérni azokat a projekteket, témákat, melyeknek a jövőben keretet, hátteret tudna integrált módon biztosítani. Elsődleges tervünk, hogy egy szimpóziumsorozattal elevenítsük fel a Kézművesipar-történeti Munkabizottság korábbi hagyományait.

Kérem ezért Önöket, hogy a közös továbblépés, egymás munkája megismerésének érdekében látogassanak el hozzánk, s osszák meg eredményeiket, terveiket, kívánságaikat velünk, a Munkabizottság tagjaival és egymással a 2020. október 28-án a BTK Néprajztudományi Intézetben megtartott találkozónkon!

Helyszín: Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Néprajztudományi Intézet tanácsterme, 1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4. 8. emelet. Vidékről érkezőknek utazási támogatást tudunk biztosítani.

Kérjük, részvételi szándékukat jelezzék 2020. június 30-áig a kincsesbene@gmail.com és a csfruzsina@yahoo.com címen.

A résztvevőktől, rövid tudományos önéletrajzot és bibliográfiát (mtmt link is megfelelő) kérünk, melyet a workshop előtt valamennyi résztvevővel megoszthatunk az előzetes tájékozódás/felkészülés érdekében.

Budapest, 2020. május 15.

Tisztelettel: A Kézművesipar-történeti Munkabizottság elnöksége

Dr. Cseh Fruzsina, elnök
Dr. Kincses Katalin Mária, alelnök
Dr. Tuza Csilla, alelnök
Kovács Bence, titkár